

Hortulus Biblico-Moralis Et Asceticus

Pappus von Tratzberg, Franz

Ulm, 1725

Doctrina 1. Desumpta ex cap. 1. & 2. lib. 1. Esdræ, in quibus describitur Cyri Regis Persarum mandatum de extruendo Templo per Israëlitas, è captivitate dimissos, eorum fervor in factis Oblationibus ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61252](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61252)

FASCICULUS LII.

Doctrinarum Moralium & Asceticarum.

Doctrina I.

Desumpta ex cap. 1. & 2. lib. 1. Esdrae, in quibus describitur Cyri Regis Persarum mandatum de extruendo Templo per Israëlitas, è captivitate dimissos, eorum fervor in factis Oblationibus &c. Reducum numerus.

N. 346. *Considera 1.*

Quanta vis inest bonis Superiorum exemplis: enim verò quamprimùm teste cap. 1. v. 5. *Surrexerunt Principes. Patrum de Juda & de Benjamin &c. Manus & divitias suas adiutori Templo in Jerusalem, illicò universi, qui erant in circuitu adjuverunt manus eorum in vasis argenteis & aureis, in substantia & jumentis, in suppellectili: exceptis his, quae spontè obtulerant v. 6. citati cap. Venerat aliquando (ut referunt Evangelistæ) Salvator noster in partes Caesareæ Philippi, & interrogans discipulos Matth. 16. ait: quem dicunt homines esse filium hominis? postquam responso tulit: alios Joannem Baptistam, alios Eliam, alios Jeremiam, aut unum ex Prophetis illum credere; auditis Populi sententiis quærit v. 15. Vos autem, quem me esse dicitis? cum enim discipulos in Principes totius mundi, & in primum Mobile universæ militantis Ecclesiæ designasset: hinc volebat eorum sententia cæterorum omnium verum dependere Judicium; illis ergo rectè sentientibus cæteros errare nullatenus posse. Quare regius Vates de veris Reëtoribus Ecclesiæ canit Psal. 44. *Pro Patribus tuis nati sunt tibi filii, constitues eos Principes super omnem terram, memores erunt nominis tui. Futurumque inde præfagit effectum optimum, cantans: Propterea Populi constabuntur tibi. Nec enim creaturæ ulu rationis præditæ (ut jam fufius alibi probatum est à me) sed etiam sensu carentes dirigi videntur exemplis Superiorum. Quando fluvius Jordanis vidit mare Israëlitis siccum præbuisse iter, Superiorem suum imitatus (nam teste Eccles. c. 1. *Omnia flumina intrant in mare*) liberum quoque transitum eis concessit. Quare Christiane Superior! ut verba tua, quibus ad virtutem accendere conaris subditos tuos, effectum non careant,**

careant, exemplò tuò dicta confirmes: non enim teste Cassiodorò lib. 11. var. qq. *potest auctoritatem habere sermo, qui non iuratur exemplò, dum iniquum sit bona precipere, & talia non facere.*

Considera 2. Hebræos è servitute Babylonica liberatos: ut tædium *N. 347.*
longò graviq̄ue itinere conceptum lenirent, iussisse puellas prodire in medium teste quodam Recentiorum: Has verò puellas suavi concentu & honestò saltu ad residuum iter Populum animasse. Ubi specialì notamine dignum est: quòd cantatrices & saltatrices istæ, dum suò fugebantur officio, Jerosolymam versùs contenderint, terga vertentes Babyloniæ. Inversò proh dolor! modò gerere se solent Christiani, dum cantibus & saltibus indulgent: illi enim nunquam magis Jerosolymam, Patriam videlicet cœlestem, fugiunt, eiq̄ue terga obvertunt, quàm illò tempore, quò talibus exercitiis indulgent, quorum naturam describens Patriarcha ait: *esse Veneris praludium, libidinis stimulum, laxamentum licentiæ, ubi libera manus, liberi oculi, libera voces.* Quando Delphini in undis læti tripudiant, certissimum nautis præbent indicium secururæ tempestatis: ita cum ad choreas publicas hilares confluunt viri & sceminae timendum erit, orituram brevè tempestatem, in qua pudicitia naufragium sit subitura. Ludovicus Garon Cent. 3. §. 100. narrat: ad sceminas nocturnis choreis occupatas intrasse maritos larvatos; ubi dum quisque suam in gyrum duxisset, tandem post tapetes abductam ad flagitium invitasse. Annuisse singulas, conjugalis scederis oblitæ, clarissimo existentes argumento, quanta vis frangendæ pudicitia inquit choræis. Hinc asserit citatus Author: *hic ludus multorum dedecorum causa fuit: sæpè illic matrona diu servatum decus perdidit. sæpè infelix virguncula ipsò nuptiali die didicit, quod melius ignorasset. Qui enim fieri potest, ut ignis paleæ junctus, non excitet incendium? & sal appositum aquæ non resolvatur? saltus Herodiadis adeò rapuit Herodem, ut ei promitteret dimidium Regni, quin & caput Joannis, summè tamen à se æstimati? quid saltatrices non impetrabunt ab aliis, quos manu tangunt, quibus oculis & gestibus colludunt, accedente Musices concentu, qui ipsò magnete fortior est in captivandis animis? Fridericus III. teste An. sylvio lib. 1. coment. in Panorm. dixisse fertur: *malim febribus in lecto detineri, quàm minimam saltationi operam dare.* Sentiens, ipsum saltandi studium febrem esse, eò magis abominandam, quò certius ipsi animæ æternam minuitur mortem. Videtur tartareus hostis, chorearum inventor Hanni-*

nibalem imitari. Is aliquando inimicam urbem armis expugnare non valens, isthoc dicitur cœpisse consilium. Noverat; cives illos ad celebrandum inter choreas & tripudia sacrificium Urbem quandoque egredi. Hinc suos milites, parem saltandi artem edoctos, iussit saltantium choro se immiscere, qui streuò imperiis hisce obsecuti, cum civibus devenère in Urbem, levissimò molimine ab Hannibale subactam. Talí astu aut stratagemate utitur Dæmon: si puellam, si juvenem cernit, nullis tentationum machinis, nullis sensuum illecebris vinci posse, ut abjectâ verecundiâ Veneri se in servum tradat, ad choreas, sub prætextu honestæ & ex objecto indifferentis recreationis invitat, dumque ibidem manus manibus implicat, potitur urbe, quam diu irritò cantu obsederat. S. Augustinus exponens verba regii vatis Psal. 96. cantantis: *inflammabit in circuitu inimicos ejus.* Afferit: quia saltandò in Gyrum & circuitum proceditur; hinc Dæmon chorearum Author occasionem fortitur, quâ utens inflammat inimicos suos, id est fidelium animos igne amoris impuri. Ergo Christiane Lector, ne amoris divini ignem, per pudicitiam hætenus in corde tuo nutritum, extinguas, inter alia Veneris incentiva choreas fuge, tam frequentium eorum lapsu perterritus, qui stultorum instar in circuitu ambulantes, à cœlesti Jerosolyma exclusi sunt. Non assero tibi majoris terroris gratiâ horrenda illorum exempla, qui subitanè morte saltus sui poenas dedere. Nihil ergo referam de Qualensibus Nuptiis, quibus intererat stequens mulierum & virorum turba choreas ducens, ex qua 180. utriusque sexus per exortum repentè incendium absumpti sunt, solâ sponsâ & sponsò evadentibus. Vide Albertum Cranzium lib. 12. Wandal. Hist. c. 14. Taceo interitum Marchionis Misnensis, in oppido Calven saltantis, qui ei, ruinâ Domûs oppresso, obvenerat. Pia curiositas si te titillet, lege Thomam Cantiprat. qui lit. 2. apum, de quibusdam in Gallia super ponte choreas ducentibus narrat: eos ruptò ponte foracibus aquis in prædam celsisse. Addit: puellam se præsentè subitanè morte percussam expirasse.

Doctri-